

Karl Collan lauluja-songs
Eilamaria Leskinen sopraano
Jouni Somero piano

Karl Collan syntyi Iisalmessa 3.1.1828. Isä, kirkkoherra ja teologian tohtori Per Johan Collan (1771-1833) polveutui ns. itäsuomalaisesta Collan-suvusta, jonka jäseniä tunnetaan 1600-luvun loppupuolelta lähtien pappeina, virkamiehinä ja maanviljelijöinä. Äiti oli Christina Elisabet Chrohns (1791-1833).

Säilyneiden tietojen mukaan molempien suvussa oli harjoitettu ahkerasti perhemusisointia. Pianonsoiton alkeet Karl Collanille opetti hänen vanhempi sisarensa Elisabet.

Ylioppilaaksi Karl Collan tuli jo 14-vuotiaana ja liittyi välittömästi sekä Paciuksen ylioppilas-kuoroon että osakuntakuoroon, jota hän myöhemmin johti veljensä jälkeen.

Musiikki merkitsi Collanille koko elämän ajan pelkkää harrastusta. Leipätyönään hän hoiti useita opettajanvirkoja, toimi yliopiston saksankielen lehtorina sekä yliopiston kirjaston ylikirjastonhoitajana; lisäksi hän käänsi suuren määrän kirjallisuutta saksasta, ranskasta, englannista ja espanjasta ruotsinkielelle puhumattakaan koko Kalevalan uuden laitoksen ruotsintamisesta. Hän osallistui innokkaasti aikansa kulttuuripolitiikkaan ja oli aktiivisesti mukana useiden taidesuurojen toiminnassa. Collan teki myös pitkiä ulkomaanmatkoja sekä keräsi, sovitti ja julkaisi kansanmusiikkia. Suomenkieltä hän ei alunperin osannut, mutta hallitsi sen täydellisesti myöhemmällä iällään.

Collan kuoli 12.9.1871 koleraan, joka lyhyessä ajassa vaati uhrیکsen suuren osan silloisen Helsingin asukkaista.

Säveltäjänä Collan oli itseoppinut, ellei oteta huomioon Paciuksen - hänen appensa - mahdollisesti antamia neuvoja; tosin tästä ei ole varmaa tietoa. Syytä onkin pahoiteltu, ettei hänen musiikillinen lahjakkuutensa puhjennut kukkaan kouliintuneen sävellystekniikan keinoin.

Collanin ensimmäinen lauluviikko "Sänger vid pianoforte" ilmestyi vuonna 1847. Tällaisia kokoelmia ilmestyi sittemmin kaikkiaan yhdeksän. Säilyneitä pianoteoksia häneltä on vain yksi: Fantasia. Teksteinään Collan käytti aikansa keskeistä runoutta. Tyyliltään Collanin sävellykset liittyvät oman aikansa lauluromantiikkaan, jonka edustajana hän on epäilemättä maamme huomattavimpia. Collanin laulujen elinvoima perustuu melodian lennokkuuteen ja rytmiiikkaan. Ei liene sattuma, että monia hänen laulujaan on alkuperäisestä tarkoituksesta poiketen käytetty marsseina: Vaasan marssi, Savolaisen laulu etc.

Laajan äänialan omaava koloratuurisopraano **Eilamaria Leskinen** on tehnyt laulunopiskelunsa, roolityönsä, konsertoinnit ja muut esiintymisensä toisen elämänavueen rinnalla; hän on työskennellyt vakuutus- ja finanssialalla esimiestehtävissä.

Leskinen on opiskellut yksinlaulua pääasiallisina opettajinaan oopperalaulaja Anita Välkki ja professori Jorma Hynninen. Hän on lisäksi osallistunut useille mestarikursseille sekä kotimaassa, että ulkomailla opettajinaan mm. Sylvia Geszty, Halina Slonicka ja Wilma Vernocci.

Eilamaria Leskinen on esiintynyt useissa ooppera- ja operettirooleissa. Näistä mainittakoon Mozartin Figaron häät (Kreivitär), Merikannon Pohjan neiti (Pohjan neiti), Leharin Iloinen leski (Hanna Glawari ja Valenciennes), Kálmánin Mustalaisruhtinatar (Sylva), Kálmánin Kreivitär Mariza (Manja), Karakselan Polvesta polveen kirkko-ooppera (naispäärooli Heli). Hän on laulanut myös kirkkomusiikkiteosten solistina. Leskinen konsertoi aktiivisesti eri puolilla Suomea ja on konsertoinut myös Virossa ja Unkarissa. Eilamaria Leskinen oli Turun valtakunnallisen operettikilpailun finalistina vuonna 1996. Joroisten 2018 musiikkpäivien oopperakaraokekilpailussa hänet palkittiin parhaana esiintyjänä ja yleisön suosikkina. Ensilevy Pohjan neiti julkaistiin vuonna 2015 ja levy Sano se sävelin vuonna 2017. Syksyllä 2020 on tulossa levytys Eino Leinin runoihin sävelletyistä lauluista.

Jouni Somero on soittanut yli 3100 konserttia eri puolilla maailmaa Euroopassa, Aasiassa ja Pohjois-Amerikassa. Somero on tehnyt yhteistyötä useiden koti- ja ulkomaisten laulajien, instrumentalistien ja kapellimestarien kanssa.

Somero on eniten levyttänyt suomalainen pianisti. Levytyksiä on kertynyt eri levymerkeille (Naxos, BMG, Jubal, MILS, FC-Records jne.) yhteensä yli 100. Laajoja projekteja ovat olleet Suomalaisen Pianomusiikin Antologia (5 levyä), Sergei Bortkiewiczin koko pianotuotanto (9 levyä) sekä Tchaikovskin koko pianotuotanto (6 levyä). Somero on levyttänyt myös uudempaa suomalaista pianomusiikkia, esimerkiksi koko Erkki Salmenhaaran piano- ja kamarimusiikkituotannon ja Tauno Marttisen pianosonaatit. Toivo Kuulan pianotuotannon kokonaislevytys ilmestyi Kuulan juhlavuodeksi 2018. Syyskuussa 2012 amerikkalainen Fanfare Magazine valitsi Someron Rebikov-albumin vuoden merkittävimmäksi pianolevyksi. Myös Bortkiewicz-levytykset ovat keränneet upeita arvosteluja Amerikassa ja Euroopassa. Spotify julkaisi Bach to You levyn 3.5.2019. Kolmessa kuukaudessa albumia ladattiin yli 80 000 kertaa. Someron YouTube kanavalla on tähän mennessä yli 2 miljoonaa näyttökertaa.

Recorded: Kuusaa Hall in Kuusankoski Finland Juni 11-12. 2020

Recording engineer: Jouko Ahera

Producer: Jouni Somero.

Grand Piano: Steinway&Sons D

Piano technician: Vesa Solje

Cover design: Kirmo Lehtonen

Photo: Jouko Ahera (cover), Juhana Tuomola

©2020 FC-Records Päivölänkartano 12, 73770 Säyneinen Finland Tel.+358 400 428 778
info@finnconcert.fi • www.fcrecords.fi

www.finnconcert.fi